RINKEBY-KISTA STADSDELSFÖRVALTNING
VERKSAMHETSOMRÅDET OMSORG OM PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING

Handläggare: Ewa-Britt Ek
Telefon: 08-508 01 401

Till
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Införande av valfrihetssystem inom omsorgen enligt LSS och SOL om personer med funktionsnedsättning

Svar på remiss från Kommunstyrelsen.

Förslag till beslut

1. Tjänsteutlåtandet utgör svar på remissen.

2. Beslutet justeras omedelbart.

Olle Johnselius
Stadsdelsdirektör

Ulla Johansson
Verksamhetsområdeschef

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har i budget för år 2007 beslutat att valfriheten ska öka och att staden ska skapa förutsättningar för att ge invånarna så stor valfrihet som möjligt. Inom flera av de verksamheter som berör invånarna allra mest ska system för att underlätta valfriheten införas. I ärende till kommunstyrelsen, som beretts inom stadsledningskontoret, föreslås att valfrihetssystem för en rad insatser enligt LSS och SoL inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning införs fr.o.m. den 1 juli 2009. I ärendet framförs även ett förslag på inriktning för det fortsatta arbetet. Stadsdelsförvaltningen föreslår att Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd ställer sig bakom förslaget till införandet av ett valfrihetssystem inom omsorgen enligt LSS och SoL om personer med funktionsnedsättning från och med den 1 juli 2009 under förutsättning att godtagbara lösningar finns på de i ärendet nu obesvarade frågorna och att välfungerande ersättningssystem, IT-stöd m.m. då finns att tillgå.

Bilaga

1. Yttrande från lokala handikapprådet
2. Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Ärendets beredning

Detta remissvar har beretts inom verksamhetsområdet omsorg om personer med funktionsnedsättning. Remissen har tillställts representanterna i det lokala handikapprådet och ärendet har tagits upp vid rådets sammanträde den 14 februari 2008. Rådets yttrande i ärendet biläggs förvaltningens tjänsteutlåtande. Ärendet har tagits upp i samverkansgrupp den 4 mars 2008.

Stadsledningskontorets förslag

Kommunfullmäktige har i budget för år 2007 beslutat att valfriheten ska öka och att staden ska skapa förutsättningar för att ge invånarna så stor valfrihet som möjligt. Inriktningen är att stadens verksamheter, organisation och arbetssätt ska anpassas för att möta stockholmarnas preferenser. Inom flera av de verksamheter som berör invånarna allra mest ska system för att underlätta valfriheten införas. I ärende till kommunstyrelsen, som beretts inom stadsledningskontoret, föreslås att valfrihetssystem för en rad insatser enligt LSS och SoL inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning införs fr.o.m. den 1 juli 2009. Valet ska gälla alla verksamheter som ingår i valfrihetssystemet och inte begränsas till viss stadsdel. Stadsledningskontorets ärende utgör förslag till hur ett valfrihetssystem för en rad insatser inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning kan införas i staden och ett förslag på inriktning för det fortsatta arbetet.

Stadsledningskontorets förslag bifogas i sin helhet.

Förvaltningens synpunkter

Inledningsvis vill stadsdelsförvaltningen framhålla att stadsledningskontorets ärende mycket tydligt belyser den komplexitet och de speciella förutsättningar som präglar omsorgen om personer med funktionsnedsättning samt de områden som särskilt behöver beaktas i arbetet med att anpassa ett valfrihetssystem utifrån denna målgrupps behov. I enlighet med den inventering som stadsledningskontoret genomfört kan även konstateras att ingen av landets kommuner ännu infört valfrihetssystem inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning, vilket innebär att tidigare erfarenheter inom området i någon större utsträckning inte finns att tillgå.

Stadsdelsförvaltningen är positiv till att ett valfrihetssystem införs även inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning, vilket bl.a. ger den enskilde, efter ett biståndsbeslut, möjlighet att välja eller byta boende/utförare av beslutad insats.

Ett av valfrihetssystemets huvudmål är att mångfalden ska öka och att den enskilde ska ha ett rikt utbud av olika såväl större som mindre aktörer av omsorg att välja mellan. Upphandling av olika verksamheter inom området kommer att utgöra grunden för tillskapandet av mångfald inom ramen för valfrihetssystemet. Enligt stadsdelsförvaltningens mening är det mycket angeläget att tydliga krav, kriterier och kommersiella villkor avseende såväl ramavtalsupphandlingar som entreprenadupphandlingar utarbetas inom staden centralt för att användas vid kommande upphandlingar i enlighet med stadens policy för upphandling och konkurrens. För att kunna uppnå enhetlighet är det, enligt förvaltningens mening, därtill en fördel om upphandlingarna inom ramen för valfriheten genomförs inom staden centralt.

Ytterst angeläget är också att staden beaktar och analyserar kommande lagstiftning i anslutning till detta område.

För att på ett enhetligt och rättvisande sätt också kunna följa upp den verksamhet som utförarna inom valfrihetssystemet levererar finns, enligt förvaltningens mening, även ett behov av centralt utformade uppföljningsinstrument. Uppföljningen av verksamheterna har bl.a. en avgörande betydelse för att kunna konstatera om utförarna håller avsedd kvalitetsnivå m.m.

Utifrån ett valfrihetsperspektiv är informationens utformning avseende bl.a. tillgängliga boenden och platser av största betydelse. Information om boenden och platser måste utformas på ett lättförståeligt sätt och med stor bredd gentemot personer med olika former av funktionsnedsättning så att alla kan ta den till sig. Ett samarbete med Centrum för Lätt-Läst är enligt förvaltningens mening av stor vikt i denna fråga. Mer utförlig information avseende boenden m.m. måste även utformas för att kunna tillgodose anhörigas/gode mäns mer omfattande behov av uppgifter inför en närståendes val av boende. Förvaltningen vill även peka på att informationsfrågan är av särskilt stor betydelse i områden som Rinkeby-Kista med dess mångkulturella befolkning.

Förvaltningen instämmer vidare i stadsledningskontorets påpekande om att en bättre överblick av stadens samlade behov av boende inom specifika funktionshinderområden skulle kunna skapa förutsättningar för en bättre planering. I detta sammanhang kan också pekas på att hänsyn måste tas till att brukarnas syn på utformningen av olika boenden troligen kan komma att förändras över tid.

Förvaltningen är positiv till att ett ”pengsystem” tillämpas för ersättningen till utförare. Systemet bör bygga på ersättning utifrån ett antal fasta nivåer som är baserade på brukarnas behov av omsorg. Ett individuellt nivåbaserat ersättningssystem bygger dock på att det finns tydliga instrument och rutiner som möjliggör enhetliga bedömningar. Förvaltningen får i detta sammanhang fästa uppmärksamheten på vikten av att beställaren och utföraren snabbt får besked om ersättningens nivå i det enskilda fallet. För personer med mycket omfattande omvårdnadsbehov och för vilka en valmöjlighet inte står till buds bör ersättning kunna utgå i särskild ordning.

Sammanfattningsvis kan konstateras att förvaltningen i allt väsentligt är positiv till att valfrihet införs inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning. Det kan dock konstateras att ett antal för systemets införande viktiga frågor för närvarande saknar svar. Därtill kommer att viktiga system, såsom ersättningssystem, IT-stöd m.fl. fortfarande är under utarbetande. Erfarenheter från arbetet med att införa valfrihet inom äldreomsorgens vård- och omsorgsboenden bör dock i stora delar kunna tas till vara i ovan avsedda införandearbete. Förvaltningen föreslår att Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd ställer sig bakom förslaget till införandet av ett valfrihetssystem inom omsorgen enligt LSS och SoL om personer med funktionsnedsättning från och med den 1 juli 2009 under förutsättning att godtagbara lösningar finns på de i ärendet nu obesvarade frågorna och att välfungerande ersättningssystem, IT-stöd m.m. då finns att tillgå.
